

ובזה גופא – נוסף יותר מכך בשנים האחרונות, ובפרט בשנה שעברה (שנת אראנו נפלאות) ובתחלת שנה זו (שנת נפלאות בה) – בנוגע להיתר היציאה והסיוע ממדינה ההיא בעליית אחינו בני" לארץ ישראל, כנ"ל.

לעילוי נשמת
הרבנית מרת רחל הי"ד

בת הרה"ח ר' יצחק ע"ה
אשת הרה"ח הרה"ג ר' מאיר שלמה הלוי ע"ה
י נ ו ב ס ק י

נרצחה על קידוש השם
כ"ד תשרי ה'תש"ב

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:
<http://www.torah4blind.org>
To dedicate an issue in honor of a loved one, call (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל
שניאורסאהן
מליובאוויטש

בראשית

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק ב
(תרגום חפשי)

יוצא לאור על ידי
"מכון לוי יצחק"
כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וחמש לבריאה
שנת שבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

בראשית

ובזה גופא – איז צוגעקומען נאָכמער בשנים האחרונות, ובפרט בשנה שעברה (שנת אראנו נפלאות) און תחלת שנה זו (שנת נפלאות בה) – בנוגע צו דער היתר יציאה און סיוע פון מדינה ההיא בעליית אחינו בנ"י לארץ ישראל, כנ"ל.

(משיחות ש"פ בראשית, מבה"ח מרחשון תשנ"ב)

כבר ראינו בגלוי את הנפלאות בתחילת שנה זו – בהמשך לנפלאות בשנה שעברה – במיוחד בקשר לזה, שמדינה ההיא (רוסי) משחררת ומסייעת לאלפי אלפי יהודים לעלות לארץ ישראל (ולמקומות נוס-פיים), אשר במ יכולים הם לחיות במלוא החפשויות בחייהם הפרטיים – גילוי מעלתם של ישראל, באופן שגם אוה"ע מכירים ומסייעים בזה.

ובהקדים, אשר – הגילוי וההכרה של העולם ושל אוה"ע במעלתם של ישראל מתחזק מדור לדור, כשאנו מתקרבים יותר ויותר לגאולה האמיתית והשלימה, כאשר יקויים „והלכו גוים לאורך”¹, „והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך”², וכו'.

וכהכנה לזה, הרי במשך הדורות – גם בזמן הגלות – רואים שאפילו אוה"ע מכירים בכך שהיהודים הם העם הנבחר. כנראה בכונ"כ מדרשי חז"ל [לדוגמא: הגמרא בזבחים³, שמלך מאוה"ע סייע שיהודי יה' לבוש „לכבוד ולתפארת”, „אקיים בך והיו מלכים אומניך”, ועוד].

וכידוע גם, שאוה"ע קוראים ליהודים בלשונם (גם כאשר הם מדברים ביניהם) – „העם הנבחר”.

ובזה נוסף עוד יותר בדורות האחרונים⁴, ובמיוחד – במדינת ארצות הברית (ועוד מדינות), אשר היא מדינה של חסד, המתירה ליהודים לעשות עבודתם מתוך מנוחת הנפש ומנוחת הגוף, ועוד מסייעת בזה, ומסייעת ליהודים בארץ ישראל וכו'.

סוג האור – מוסיף הרבי וכותב – צריך להיות „אור כי טוב”. על האור שנברא ביום ראשון נאמר – אור כי טוב, הקב"ה היה אז יחידי בעולם, שמשום כך נקרא יום זה – יום אחד⁵.

ג. על אור זה מצינו בגמרא⁶ שגנוזו לצדיקים לעתיד לבוא. הבעל-שם-טוב אמר⁷: „והיכן גנוז – בתורה”. כלומר, אף כיום אפשר להגיע, באמצעות התורה, לאור שלעתידי לבוא.

טעם הדבר, שאף כיום אפשר להשיג את האור שלעתידי לבוא, הוא, כי „ישראל ואורייתא וקוב"ה – כולא חד”, וכשם שהקב"ה הוא בבחינת היה הוה ויהיה כאחד, כך גם בתורה, בה גנוז כבר היום – העתיד לבוא. וכן אף בצדיקים, בהם בחינת כולא חד עם הקב"ה היא בגלוי – לא קיימות לגביהם הגבלות הזמן, ואף עתה יש להם האור שלעתידי.

ד. לפי האמור יובן הסיפור⁸ שכתב רבי גרשון מקיטוב – גיסו של הבעש"ט – לבעש"ט שהמעשה עליו הודיעו אמנם אירע, אבל בזמן מאוחר יותר מאשר זמן כתיבתו.

טעם הדבר מבואר בחסידות, כי בעולם נעלה יותר, הזמן הוא כללי. הבעש"ט שהיה אז בעולם היצירה, בו חמש עשרה שנה הן בבת אחת, משום כך ראה מראש מה שיארע לאחר מכן.

ברם, לכאורה, לא מובן, כי לפי זה היה על הבעש"ט לכתוב לגיסו שהמעשה יארע בזמן מאוחר יותר, אלא הסבר הדבר הוא: צדיקים

א. שבת בראשית מהווה המשך למועדי חודש תשרי בכלל ולשמיני עצרת ושמחת תורה במיוחד. משום כך כותב הרבי במכתבו ממחרת יום הכפורים, הנדפס בקונטרס סוכות¹, ששבת בראשית יהיה „כעין השלמה ותוספות אור כי טוב” לימי השמחה שעברו.

הרבי מציין שני ענינים במכתבו זה: השלמה ותוספות. ההבדל שבין השלמה לתוספות מובן בפשטות: „השלמה” – להשלים את החסר עדיין, ו„תוספות” – אף כשהשלים האדם מה שהוטל עליו, עליו להוסיף על כך.

זו המשמעות בדברי הרבי „וכעין השלמה ותוספות”. א) במדה ולא הושלם כל מה שיש לפעול במשך חודש תשרי – אפשר להשלים זאת בשבת בראשית. ב) אף אם הושלם את כל אשר צריך לפעול בחודש תשרי – אל יחשוב האדם שתפקידו עתה לחכות על קבלת השכר, אלא יש לו להוסיף עוד.

ב. הרבי אינו מסתפק בכך, אלא מוסיף ומפרש: „תוספות אור”. ההוספה הנדרשת היא – אור. למרות שהיו עבודת ראש-השנה – „קבלת עול”, עבודת יום הכפורים – תשובה, ארבעת הימים שבין יום הכפורים לסוכות בהם עסוקים בקיום מצוות – שמשום כך יום ראשון של סוכות הוא ראשון לחשבון עונות² – סוכות – זמן שמחתנו, שמיני-עצרת ושמחת-תורה עליהם נאמר: „יהיו לך לבדך ואין לזרים אתך”³ – משום כך אמר הרבי נ"ע (אביו של כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ) שבשמחת תורה אין ענינים של דינים⁴ – למרות זאת אפשר ויש מקום להוסיף אור.

(5) בדרשת חז"ל בראשית רבה סוף פ"ג.

(6) חגיגה יב, א.

(7) תובא בדגל מחנה אפרים ובכתר שם טוב דף ו עמוד

ד עין שם וראה זה חדש רות פה, א.

(8) הועתק בהוספות לדרך מצותיך להצ"צ (רב, סע"ב ואילך).

(1) ספר המאמרים ה'תשי"א עמוד 48 (קונטרס פד).

(2) ויקרא פרשה ל, ו.

(3) משלי ה, יו. סד"ה ביום השמיני עצרת תרס"ו,

ובכ"מ. וצ"ע משמות רבה פרשה טו, כג. ועין ג"כ וככה

הגדול פרק פד וקד.

(4) ספר השיחות – תורת שלום עמוד 53.

מג.

מ'האָט שוין געזען בגלוי די נפלאות בתחלת שנה זו – בהמשך צו די נפלאות בשנה שעברה – במיוחד בקשר מיט דעם, אַז מדינה ההיא (רוסלאַנד) לאָזט אַרויס און איז מסייע טויזנטער טויזנטער אידן צו עולה זיין קיין ארץ ישראל (און אין נאָך ערטער), וואו זיי קענען לעבן אין פולע פרייהייט בחייהם הפרטיים – דער גילוי פון מעלתם של ישראל, באופן אַז אויך אוה"ע זיינען אין דעם מכיר און מסייע.

ובהקדים, אַז – דער גילוי והכרה בעולם און פון אוה"ע אין מעלתם של ישראל ווערט נתחזק מדור לדור, קומענדיק אַלס נעענטער צו דער גאולה האמיתית והשלימה, ווען עס וועט מקויים ווערן דער „והלכו גוים לאורך"¹, „והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך"², וכו'.

און אַלס הכנה לזה, איז במשך הדורות – אויך אין זמן הגלות – געפינט מען אַז אפילו אוה"ע האָבן מכיר געווען אַז אידן זיינען דער עם הנבחר. כנראה בכו"כ מדרשי חז"ל [לדוגמא: די גמרא אין זבחים³, אַז אַ מלך פון אוה"ע האָט מסייע געווען אַז אַ איד זאָל זיין אָנגעטאָן „לכבוד ולתפארת", „אקיים בך והיו מלכים אומניך", ועוד].

וכידוע אויך, אַז אוה"ע רופן אַן אידן בלשונם (אויך ווען זיי רעדן איינער מיט דעם צווייטן) – דעם „עם הנבחר".

און אין דעם איז צוגעקומען נאָכמער בדורות האחרונים⁴, ובמיוחד – במדינת ארצות הברית (וועד מדינות), וועלכע איז אַ מדינה של חסד, וואָס לאָזט אידן טאָן זייער עבודה מתוך מנוחת הנפש ומנוחת הגוף, און איז זיי נאָך מסייע בזה, און מסייע אידן אין ארץ ישראל וכו'.

(1) ישע' ס, כג.

(2) שם מט, כג.

(3) יט, רע"א.

(4) וכידוע כמה סיפורים עם רבותינו נשיאנו שאוה"ע חלקו להם כבוד (ראה לדוגמא בנוגע לאדמו"ר מהר"ש – סה"מ מלוקט ח"ד ע' כו).

והגמרא מונה את האבות, והרי מצינו בתנא דבי אליהו רבה¹⁴ שכל יהודי אפשר לו לומר מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי אברהם יצחק ויעקב, היינו שכל אחד אפשר לו להגיע לכך.

אף אם תמצא לומר שהספר תנא דבי אליהו אינו מהווה ספר של פסקי הלכה – מוצאים אנו בגמרא¹⁵ בנוסח הברכה לרבי אמי: „עולמך תראה בחיך", הרי שכן נפסק בש"ס בבלי, ש"עולמך", הגילויים שלעתיד לבוא, תראה בחיך.

ז. זו המשמעות בדברי הרבי במכתבו ממחרת יום הכפורים: „וכעין השלמה ותוספות אור כי טוב בשבת בראשית הבעל"ט". שבשבת בראשית הבעל"ט, אפשר להגיע לאור כי טוב, לאור שנברא ביום ראשון והוא האור שלעתידי.

– אם כי המכתב הוא משנת תרפ"ט, אין כל שוני בכך. אדרבה: הרי זה בדוגמת יין – הבנה והסברה – ישן, שכל מה שמזיק, דעת זקנים – זה שקנה חכמה – נוחה ממנו. –

כלומר, בשבת בראשית אפשר להגיע לאור שהאיר ביום הראשון, יום בו היה הקב"ה יחידי בעולמו, שאף המלאכים שנבראו לאחר מכן ואף שמים וארץ שנבראו ביום הראשון – היו אז באופן נעלה יותר, שלא היה מקום לומר שכאילו קיימות שתי רשויות. משום כך האיר אז האור שלעתידי. ואור זה – כותב הרבי – אפשר „להמשיכו" בשבת בראשית הבעל"ט.

ח. בשעה שאדם רוצה להגיע למקום מסויים במהירות יתרה – הוא נוסע ברכבת. הנוהג הוא שלרוב אין הנסיעה מתבצעת ישירות אל המקום אליו יש להגיע, אלא שהרכבת נעצרת באמצע הדרך, כדי להעלות נוסעים נוספים, שגם הם יצטרפו לנוסעים

זה גם המוסבר בתורה החסידות בכלל, וביחוד במאמרי כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ⁹, בפירוש מאמר הזהר¹⁰ „מאן פני האדון הוי" – דא רשב"י: לכאורה, כיצד אפשר לומר מאן פני האדון הוי' על נברא? – אלא רשב"י היה בטל לגמרי לאלקות ולא היה מציאות לעצמו, ומשום כך אפשר לומר עליו „מאן פני האדון הוי'".

וכשם שהדבר בהקב"ה כביכול, כך גם בצדיקים שוררת הבחינה של היה הוה ויהיה כאחד, ולפיכך לא ציין הבעש"ט לגיסו שדבר המעשה יארע בזמן מאוחר יותר, הואיל ובדרגתו כבר אירע הדבר כעת.

ה. לפיכך אפשר אף כיום להגיע, באמצעות התורה, לאור שנגנו לעתיד. כי צדיקים, על-ידי פנימיות התורה – שבאמצעותה דוקא (אילנא דחיי שלמעלה מנגלה דתורה כו'¹¹) אפשרית אמינות ענין צדיק (יסוד עולם שלמעלה ממלכות) – לא קיימות בהם הגבלות הזמן. זהו פירוש המאמר „גנו לצדיקים לעתיד לבוא". על ידי „גנוז", כלומר, באמצעות פנימיות התורה, אפשר להיות ענין הצדיקים, ועל ידי כך מגיעים לאור שלעתידי.

ו. כל ענין רמזו הרי גם בתורת הנגלה, והרמז לאמור, בנגלה, היא ההלכה¹²: כל העומד לגנוז כגוזה דמי, אם אינו צריך לדקל. כלומר, אם הוא עצמו אינו מחוסר ענין עקרי בכך, הרי זה כאילו הדבר כבר בוצע. מחוסר זמן אינו נחשב למחוסר מעשה.

רמז גלוי יותר לאמור, במאמר הגמרא¹³: „ג' הטעימן הקב"ה בעולם הוה מעין עולם הבא",

(9) ד"ה ואתה ברחמיך הרבים תרפ"ז, וד"ה לא אבוא תרצ"ט.

(10) ח"ב לח, א.

(11) ראה אגה"ק ד"ה והמשכילים (ס' כו).

(12) כתובות נא, א. ובכ"מ. ונסמן בשדי חמד כללים כ, רמב.

(13) בבא בתרא סוף פרק קמא.

(14) פרק כה.

(15) ברכות יז, א.

שנמצאים כבר באמצע הדרך, או משום שלא כל אחד מסוגל לסבול את מהירות הנסיעה.

בדרך כלל, קיימים שני סוגי רכבות. רכבת מהירה, הנוסעת במהירות ובאופן ישיר למקום המיועד, ורכבת רגילה העוצרת באמצע הדרך כדי להעלות נוסעים נוספים.

כל ענין שישנו בחיים הגשמיים, בא משום שברוחניות קיים ענין כזה. הענין שברוחניות מהווה שורש ומקום לענין שבגשמיות. וכך גם בענין האמור.

ט. הענין האמור ברוחניות, הוא:

קיימת הבחינה של "בעתה" והבחינה של "אחישנה" שהרי זה שאמר יעקב לעשו, שהוא מצדו מוכן כבר ללכת להר שעיר, אלא שבגלל הצאן והבקר, כלומר בגלל אלה שאי אפשר להם לצעוד מהר כל כך, "ודפקום יום אחד ומתו גו"¹⁶, מן ההכרח לצעוד בסדר של בעתה.

י. הסדר בנסיעה ברכבת הוא: לפני הנסיעה צופרים בצופר כדי להזכיר, לאלה שעוסקים בחבילותיהם או לאלה ששכחו שעליהם לנסוע, שהרכבת עומדת לנסוע.

כך צופרים אחת, שתיים ושלוש, וכשזה אינו עוזר, מתחילים לנסוע קצת, כדי להזכיר שמתכוונים לכך ברצינות, ורק לאחר מכן – מתחילים לנסוע במהירות.

הענין האמור ברוחניות:

בחודש אלול מעוררים לתשובה. בעצם צריך האדם להיות כל ימיו בתשובה, אלא שבחודש אלול תוקעים ומעוררים לתשובה, כי "היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו"¹⁶ – בתמיהה?

נותנים לאדם שהות של ארבעים יום לתשובה, ובאם לא יחזור בתשובה, הרי כמו שהיה בנינו: באם יחזור בתשובה – מוטב,

ובאם לא – מי יודע מה יהיה (בפסוק מפורט מה יהיה).

כן, נותנים לאדם באופן פרטי, י"ב יום מח"י אלול עד ראש-השנה, בהם אפשר לו לתקן את כל י"ב חדשי השנה שעברו, יום לחודש יום לחודש – וכדאיתא בשיחת ח"י אלול תש"ג בארוכה.

לאחרי חודש אלול, בא ראש-השנה, בו שוב מעוררים לתשובה.

יא. בחודש אלול תוקעים בשופר עשר קולות – יש לומר שהם כנגד עשר כוחות הנפש – ובראש-השנה תוקעים מאה קולות, כדי לעורר את עשרת כוחות הנפש כפי שכל אחד מהם כלול מעשר.

בראש-השנה הרי צריכים לדאוג ולהבטיח כל דבר, כדאיתא בענין ניקוד לחיים¹⁷ וכיוצא בזה.

אם יתקעו עשרה קולות בלבד, עלול האדם לטעות ולתקן את עשרת הכוחות באופן כללי בלבד, או עשרה כוחות פרטיים, כלומר: כוח אחד כפי שהוא כלול מעשר, ואת שאר תשעת הכוחות להשאיר בלתי מתוקנים. משום כך תוקעים מאה קולות, כלפי עשרת הכוחות כפי שכל אחד מהם כלול מכל שאר הכוחות.

זו אף משמעות הפסוק "אתם נצבים היום כלכם ראשיכם שבטיכם וקניכם גו"¹⁸, הפסוק מונה כאן עשר דרגות, וכל דרגה כלולה הרי מכל עשר הדרגות. ברם, אפשר הרי לו לטעות ולקחת את עשרת הפרטים מדרגה אחת בלבד, כלומר עשרת הפרטים שבראשיכם בלבד, ואת חוטב עצין ישאיר – לפיכך תוקעים מאה קולות.

יב. לאחר ראש-השנה בא יום הכפורים, בו "נמשך" – כדברי הרבי¹⁹ –

(17) גר"כ שלחן ערוך אורח חיים סימן תקפב.

(18) דברים כט, ט.

(19) הועתק בהקדמת קונטרס שמיני עצרת ספר המאמרים ה'תשי"א עמוד 78.

ולאידך – בימים אלה התאספו אומות העולם (שבעים אומות) באופן ד"רגשו גוים ולאומים יהגו"⁹, לטעון לישראל "לסטים אתם כו", לא רק בנוגע לעזה או שומרון, אלא גם (ולכל לראש) בנוגע ליהודה כולל ירו-שלים, עיר הבירה של ארץ ישראל, "קרית חנה דוד"¹⁰ – בה בשעה שהכל יודעים את התשובה לטענה זו המפורשת בהתחלת פירוש רש"י על התורה: "כל הארץ של הקב"ה היא, הוא בראה ונתנה לאשר ישר בעיניו . . נתנה לנו".

[ולמרבה הפלא – היו בכלל זה גם מדינות שדרכם להשתדל ולעשות כל התלוי בהם למען הצדק והיושר בעולם, כפי שראו גם בהנהגתם בקשר למאורעות במפרץ הפרסי באופן המתחייב ע"פ צדק ויושר (למנוע מצב של גזילה איש מרעהו, מדינה ממדינה כו'), כי גם בענין זה התנהגו באופן בלתי-רצוי ביחס לבנ"י].

ויש לומר ההסברה בזה (שמאורע בלתי-רצוי זה אירע דוקא בתקופה שבה רואים נסים גלויים) – ע"ד האמור לעיל שהסדר בעולם הוא באופן של העלם וחושך, ורק אח"כ נעשה גילוי האור, ומזה מובן שאין להתפעל מזה ש"רגשו גוים ולאומים יהגו", כיון שאין זה אלא "ריק" (כסיום הכתוב), "כל ריגושן . . לריק"¹¹, כיון ש"יושב בשמים ישחק ה' ילעג למו"¹², ולכן עומדים בנ"י בכל התוקף בכל הקשור לשלימותה של ארץ ישראל (ועאכו"כ בנוגע לירושלים), בידעם ש"כל הארץ של הקב"ה היא, הוא בראה . . ונתנה לנו".

וי"ל יתירה מזה – שהענין ד"רגשו גוים ולאומים יהגו" גופא הוא מסימני הגאולה, כמ"ש רש"י ש"רבותינו דרשו¹¹ את הענין על מלך המשיח".

(משיחות שבת בראשית (אסרו"חג דשמע"צ ושמח"ת) תנש"א)

(9) תהלים ב, א.

(10) ישעי' כט, א.

(11) מדרש תהלים ויל"ש עה"פ.

(12) שם, ד.

(16) בראשית לג, יג"ד.

(16*) עמוס ג, 1.

כשם שבגשמיות, קיימים קרונות מיוחדים לסוגי נוסעים שונים, כך גם עבור אלה שאוהבים לרקוד, מצרפים קרון של שמחה, שבאם ירקדו לשם שמים, יהיה אפשרי גם להם להצטרף לנסיעה, כפי שהרבי אומר²²: שמיני-עצרת בקו השמחה הוא אותו ענין כמו ראש-השנה בקו המרידות, ואף הם מצטרפים איפוא לנסיעה ברכבת לקבלת פני המשיח.

יד. יתרונה הגדול של רכבת זו, הוא: תכלית בריאת האדם היא שיהיה בבחינת מהלך. מלאכים למעלה נקראים "עומדים". אף שהם עמדו באהבה ויראה במשך אלפיים שנה, ועוד אלפיים שנה ועוד קרוב לאלפיים שנה, ואלה הם הרי עליות תמידיות – נקראים הם "עומדים", כיון שאף עליותיהם הן בסדר והדרגה.

גם הנשמות לפני ירידתן למטה, נקראות "עומדים": "חי הוי' אשר עמדתי לפניו"²³, עם ירידתן למטה דוקא והתלבשותן בגוף, שאז זקוקות הן ליגיעת הנפש וליגיעת הבשר, נקראות הן בשם "מהלכים". כי העליה שבאמצעות הגוף היא שלא בהדרגה, ומגיעים לעצמות ומהות אינסוף ברוך-הוא, כפי שנתבאר בכמה מקומות בתורת החסידות²⁴. זהו חידושה של הרכבת, בה אפשר לנסוע שלא בהדרגה כלל, לעבור מסדר ההשתלשלות אל למעלה מסדר ההשתלשלות, לאשתאבא בגופא דמלאכ (=להכלל הגוף המלך), וכפי הידוע בתכלית ירידת הנשמה למטה.

טו. מפאת עוצם הגילויים של הימים הנוראים וזמן שמחתנו, אפשר לאדם להיות שקוע ועסוק בגילויים, וכשיגיע לעבודת כל

ה"מקיף" של תשובה, מחילה וסליחה.

לכאורה אינו מובן, הרי אין זה בדומה לענין ה"מקיפים" שהוא מונה לפני כן, מקיף דיראה, אהבה ושמחה. ענינו של מקיף התשובה – מובן, אבל ביחס למקיף המחילה והסליחה שהן בענינים שאינם קשורים לעבודת האדם – לא מובן, מה פירוש הדבר שביום הכפורים נמשך המקיף של מחילה וסליחה.

אלא, האמת היא, שאף ענין המחילה והסליחה יש לו שייכות לעבודת האדם, כי בשעה שאדם חוזר בתשובה כדבעי, הוא נעשה בעל-הבית על המחילה, שאין הוא זקוק לבקש מהקב"ה שימחול לו, אלא הוא דורש זאת מהקב"ה.

בדוגמת הכהנים שאומרים – מובא במאמרו של הרבי לח"י באלול²⁰ – עשינו מה שגזרת עלינו עשה אתה מה שעליך לעשות – כך גם, עלייך תשובה, נעשה האדם בעל-הבית על המחילה והסליחה.

אחרי יום הכפורים באים ארבעת הימים שבין יום כפור לסוכות, בהם נמשכת גם עבודת התשובה. כפי שהרבי מספר, שפעם אחת נכנס במוצאי יום הכפורים אל אביו הרבי נ"ע, ושאלו: ועתה מה? – ענה לו אביו: אכן עתה יש הצורך לעסוק בעבודת התשובה²¹.

יג. אחרי כל עניני התשובה האמורים, באים ימי חג הסוכות, שמיני-עצרת ושמחת-תורה – זמן שמחתנו, בהם העבודה היא שמחה. כל אלה שעדיין לא עלו על הקרון עליו חרותות המלים בכ"י ומרידות, אפשר להם לעלות על הקרון עליו חרותות המילים שמחה ורקודים – ולהצטרף לנסיעה ברכבת.

(22) וועטק בהיום יום כב תשרי.

(23) מלכים א' י', א. (הובא כאן בקיצור לשון) ומדבר בנשמתו קודם שירדה למטה שלכן אומר עמדותי ולא עומד וזה חלק ג. סת, ב. וראה ג"כ וזה חלק א' רלג, ב. (24) תורה אור סוף פרשת וישב. ד"ה אם בחוקתי ה'ש"ת, ועוד.

(20) ד"ה השקיפה, נדפס בספר המאמרים ה'תש"י עמוד 272 (קונטרס פא).
(21) ראה ספר המאמרים תש"ט עמוד 42.

הוספה בשורת הגאולה

ד.

בתקופתנו זו מתרחשים ברחבי העולם נסים ונפלאות (עד ל"נפלאות גדולות"¹, ולא רק באופן ד"לעושה נפלאות גדולות לבדו", ש"אין בעל הנס מכיר בניסו"², אלא גם) באופן גלוי לעין כל – מעין ודוגמת והכנה לנסים ונפלאות דגאולה העתידה לבוא תיכף ומיד, עלי' נאמר³ "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות".

ולדוגמא:

במדינות גדולות וחזקות הולכים ומשתנים סדרי השלטון והמשטר לטוב, טוב צדק ויושר⁴ – מעין ודוגמת והכנה לתיקון ושלמות העולם בימות המשיח⁵, כולל בנוגע לבנ"י – נתינת חופש בכל הקשור לעניני יהדות, תורה ומצוות⁶, עד ליציאתם של מאות אלפי יהודים לחירות – מעין ודוגמת והכנה לקיבוץ גלויות (בבחינת "טועמי' חיים זכו"⁶) בימות המשיח; המאורעות במפרץ הפרסי – מסימני הגאולה, כמארוז"ל בנוגע ל"מלכיות מתגרות כו"⁷, ובפרטיות יותר – "מלך פרס (דקאי בפשטות על השטח שכולו עירק) מתגרה במלך ערבי כו' וכל אומות העולם מתרעשין ומתבהלים כו', ואומר (הקב"ה) להם (לישראל) . . אל תיראו הגיע זמן גאולתכם"⁸, וממשיך ומסיים "בשעה שמלך המשיח בא עומד על גג בית המקדש והוא משמיע להם לישראל ואומר ענוים הגיע זמן גאולתכם".

(1) תהלים קלז, ד.

(2) נדה לא, א.

(3) מיכה ז, טו.

(4) ראה גם ס' השיחות ה'תש"נ ח"א ע' 152 ואילך.

(5) ראה רמב"ם הל' מלכים ספ"א: ויתקן את העולם כו'.

(6) ראה לקו"ש ח"ב ע' 173. וש"נ.

(7) ב"ר פמ"ב, ד. מדרש לקח טוב לך לך יד, א.

(8) יל"ש ישעי' רמז תצט.

השנה, לבחינת "ויעקב הלך לדרכו" (באמצעותה נמשכת ה"עצמות"), לא יבצעה כדבעי – כלפי כן ישנו ענין ההשלמה בשבת בראשית, שאלה שלא השלימו את עבודתם בחודש תשרי, מסיבת היותם עסוקים בגילויים או מסיבה אחרת – אפשר להם להשלים זאת בשבת בראשית.

זו היא ההתעוררות לאלה שעסוקים בגילויים, בדוגמת דברי הרבי במאמר לראש השנה²⁵, צריכים לעורר את הנשמות הטרוידים בגילויים, שעתה קודשא בריך הוא אתא לאשתעשע עם צדיקא בגינתא דעדן.

דרך משל^{25*} אדם ההולך לבקר את המלך, הנה בדרך הילוכו כשהוא רק נכנס לארמון המלך ורואה את החדר החיצון, הוא מתמלא התפעלות ושוכח – באמת אי אפשר לומר "לשכוח" מן המלך ח"ו, אלא אין הוא מגיע אל המלך, הוא שוכח לצעוד הלאה עקב הטוב האמתי השורר באותו מקום בו הוא נמצא.

ישנו אדם שמיד בהכנסו לחדר החיצון הוא מתמלא התפעלות ואינו צועד הלאה וישנו אדם שנעמד ליד החדר הפנימי. קיים גם אדם העובר את כל החדרים ונכנס אף לחדר המלך, אלא שבהסתכלו בגילוייו של המלך, אין הוא מגיע אל המלך עצמו, ולפיכך יש צורך בהשלמה ובתוספת בשבת בראשית.

טז. פירוש המושג "שיריים" הוא פחות מהחצי. למרות זאת מוצאים אנו שפעולת השיריים יכולה להיות יותר מאשר העיקר.

אלישע אמר לאשת עובדיה "ואת ובניך תחיי בנות²⁶". "בעיקר" היא סילקה את החובות לנושים, ואילו ביחס לנותר לא צויין אם זה הספיק לשנה, לשנתיים או לשלש שנים, אך חז"ל קובעים²⁷ שזה עד שיחיו

המתים. תחית המתים תהיה הרי לאחר ביאת המשיח, לאחר בנין הבית השלישי ולאחר קיבוץ כל הגליות²⁸ – ועד אז "תחיי בנותר".

כך גם שבת בראשית היא בבחינת ה"שיריים" של חודש תשרי, שמשום כך הרי גם בגשמיות (הענינים בגשמיות מקורם מאותם הענינים ברוחניות) הסדר הוא, כשבעלת הבית מכינה משקה ודברי טעימה לצורך התועדויות החג, היא מכינה יותר מהנצרך, מתוך חשבון שעם הגותר יתועדו בשבת בראשית. למרות ששבת בראשית היא ענין של שיריים – יש בפעולת שבת בראשית יותר מאשר בפעולת חודש תשרי.

יז. שבת בראשית איננה כשאר כל השבתות, או אף כשאר שבתות מברכים, אלא יש בה משום ענין מיוחד, ענין כללי, כפי שהרבי אומר בשיחתו מערב סוכות²⁹ שאור וחיות שבת בראשית נמשכים לכל השנה. כך אמר הרבי ה"צמח צדק": באותה בחינה שאדם מעמיד את עצמו בשבת בראשית – כך זה נמשך כל השנה.

אף שלכאורה, ענין זה מתחסם יותר לראש השנה, ליום הכפורים ולהושענא רבה, ולא לשבת בראשית, ואף בזה נאמר^{29*} שבהושענא רבה ובשמיני עצרת מחלקים את הפתקין, שאין לאחריהם כלום – יהיה זה, כפי שאמר ה"צמח צדק" (לענין ביאת אליהו הנביא בערב שבת קודש³⁰) – שיבוא כבר, ואז הוא יתרץ גם קושיא זו.

יח. להלן כותב הרבי במכתבו: "גם החלש יאמר גבור אני, להיות כי כל אחד ואחד ההולך בדרך הסלולה, גבור הוא

בתגבורת אור זכות הוד כ"ק אבותינו רבותינו הקדושים".

אף שחלש הוא – כפי שהרבי כותב עליו – הרי בהלכו בדרך הסלולה שסללו אבותינו רבותינו הקדושים – אפשר לו לומר "גבור אני", מצד תגבורת זכות אבותינו רבותינו הקדושים. הוא גבור. (משיחת ש"פ בראשית, ה'תשי"א)

ואף שזה אור, וגדר האור הוא – כפי

(30*) ספר המאמרים ה'תשי"א עמוד 51 ואילך.

לזכות

כ"ק אדוננו מורנו ורבינו

מלך המשיח

ויה"ר שעי" קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא משיחא'

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח

לעולם ועד

(28) עיין זר חלק א' קלט, א. מכתב כ"ק אדמו"ר נ"ע שבקובץ מכתבים מימיגורף.

(29) ספר המאמרים ה'תשי"א עמוד 59.

(29*) ראה זר חלק א' רכ, א. זר חלק ב' קמב, א. זר חלק ג' לא, ב.

(30) ראה שיחת ליל שמח"ת ה'תשי"א.

(25) ד"ה תקעו (נדפס בספר המאמרים ה'תשי"א עמוד 10 ואילך).

(25*) כתר שם טוב חלק א.

(26) מלכים ב' ד. ז.

(27) הובא בילקוט שמעוני רמז רכת.